

Het effect van ondersteunende gebaren op woordleren

Het effect van ondersteunende gebaren op woordleren bij dove/slechthorende kinderen en kinderen met een taalontwikkelingsstoornis

Lian van Berkel-van Hoof
l.vanberkel@pwo.ru.nl

Promotors: Prof. Dr. Harry Knoors, Prof. Dr. Ludo Verhoeven
Co-promotor: Dr. Daan Hermans

Aanleiding

NmG veel gebruikt binnen Kentalis

- Positieve ervaringen
- Gebrek aan wetenschappelijke onderbouwing effect woordleren

Aanleiding

Bestaand onderzoek zich normaal ontwikkelende kinderen:

- Gesticulaties helpen bij woordleren

Bestaand onderzoek Cluster-2:

- DSH: Gebaren helpen misschien
- TOS: Onduidelijk of gebaren helpen

Mijn project

Overzicht

2013/14:

- Creatie materialen
- Pilot materialen en procedure met volwassenen
- Studie1 (helpen gebaren überhaupt?)

2014/15:

- Studie 2a (verdieping DSH: ZNO kinderen met ruis)

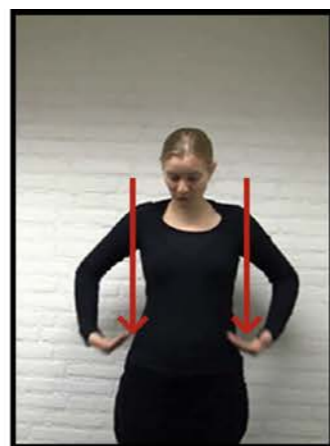
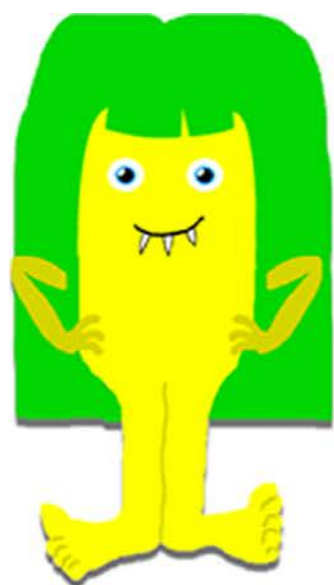
2015/16:

- Studie 2b (verdieping DSH: DSH kinderen in regulier onderwijs)
- Studie 3 (verdieping TOS: bij welke TOS kinderen wel en niet?)
- Experiment 4 met volwassenen (condities met en zonder ruis; dove en horende volwassenen)

Methode

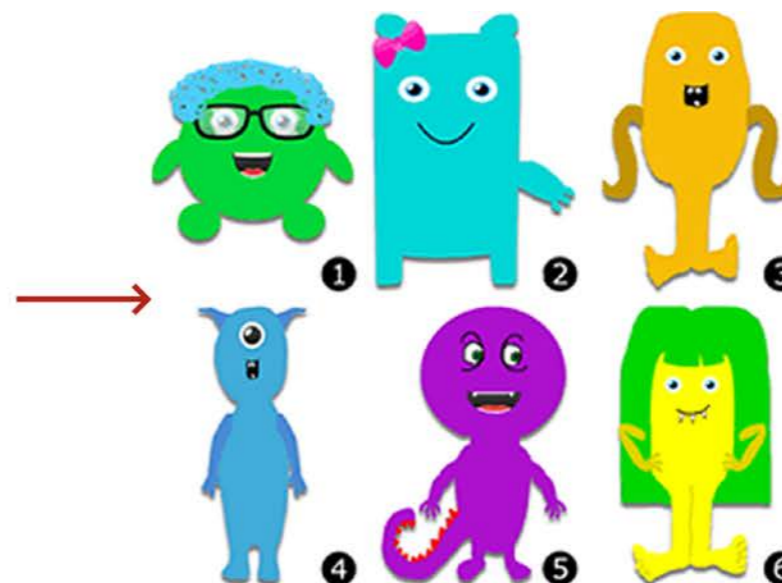
- 9-11 jaar
- 20 plaatjes van aliens
 - 4 sessies in 1 week
- Test van receptieve woordkennis dag 2, 3, 4

Look,
a soeiel!

Where
is the soeiel?

Focus Studie 1

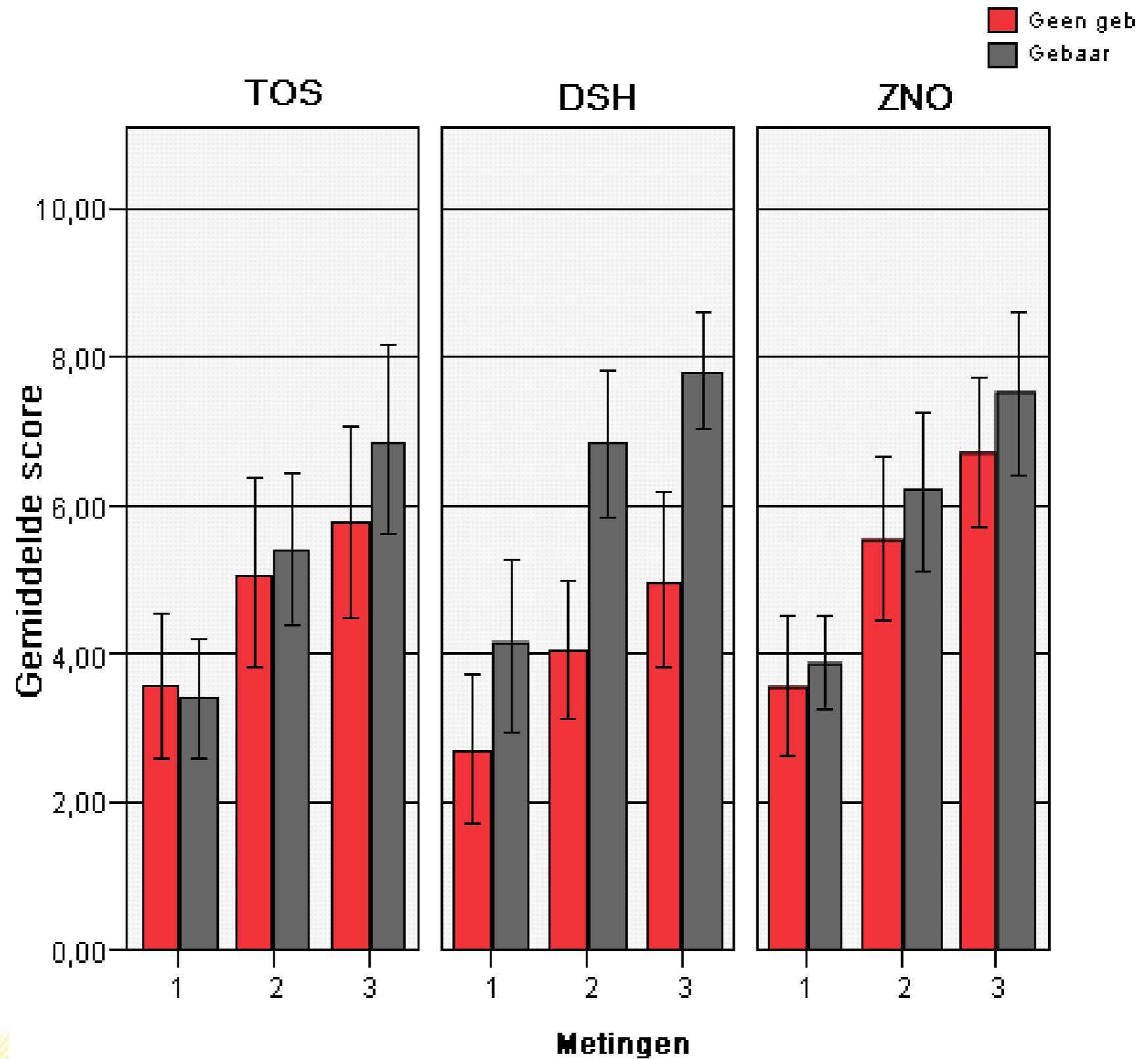
Gebareneffect onder ideale luisteromstandigheden

- DSH kinderen in speciaal onderwijs (N=16)
- TOS kinderen in speciaal onderwijs (enkel productieve problemen) (N=17)
- ZNO kinderen (controle groep) (N=19)

Studie 1

TOS: N=17
DSH: N=16
ZNO: N=19

Discussie Studie 1

Discussie Studie 1 (dl 1)

Waarom dit verschil tussen de horende en DSH kinderen?

- DSH kinderen hebben allemaal ervaring met NGT
- DSH kinderen zijn mogelijk meer gericht op visuele stimuli vanwege:
 - Niet goed horen zorgt voor andere ontwikkeling van omgang met visuele stimuli (gewenning); OF
 - Niet goed horen zorgt voor andere reactie van omgang met visuele stimuli, ongeacht reden niet goed horen (standaard reactie)

Aanleiding Studie 2

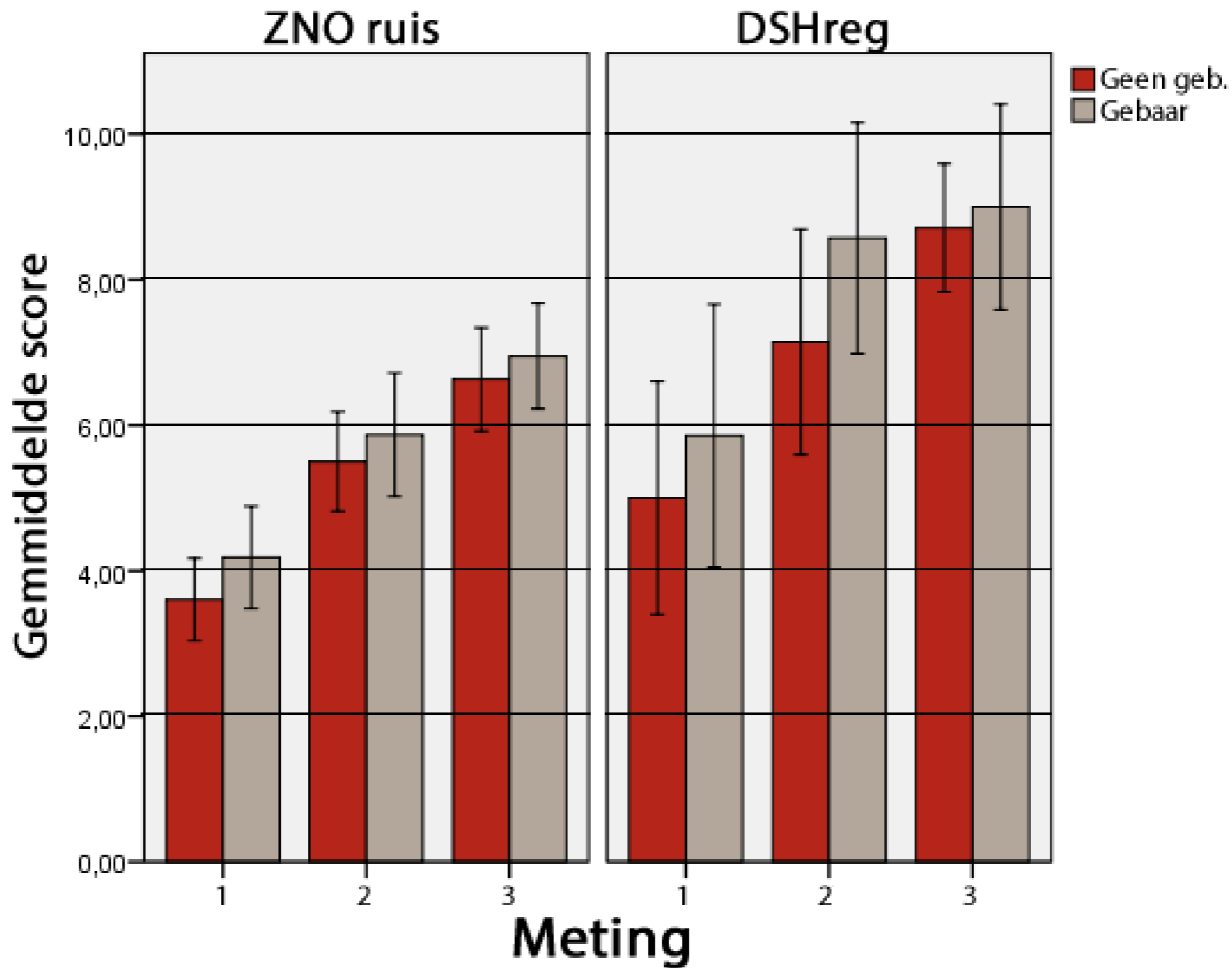
DUS:

- Studie 2 met twee groepen:
 - DSH kinderen die geen gebarentaal gebruiken
 - Horende kinderen, maar geluid afgespeeld met ruis

Studie 2

DSH: N=7
ZNO: N=38

Discussie Studie 2

- Ervaring met NGT
 - Niet belangrijk!
- DSH kinderen zijn mogelijk meer gericht op visuele stimuli vanwege:
 - Niet goed horen zorgt voor andere ontwikkeling van omgang met visuele stimuli (**gewenning**)
 - Niet goed horen zorgt voor andere reactie van omgang met visuele stimuli, ongeacht reden niet goed horen (standaard reactie)

Aanleiding Studie 3

Waarom geen effect bij TOS kinderen in Experiment 1?

- Veel individuele verschillen
- Ook geen effect bij ZNO kinderen
- TOS groep te veel hetzelfde als ZNO groep?
- Gebaren niet nodig/niet gewend?

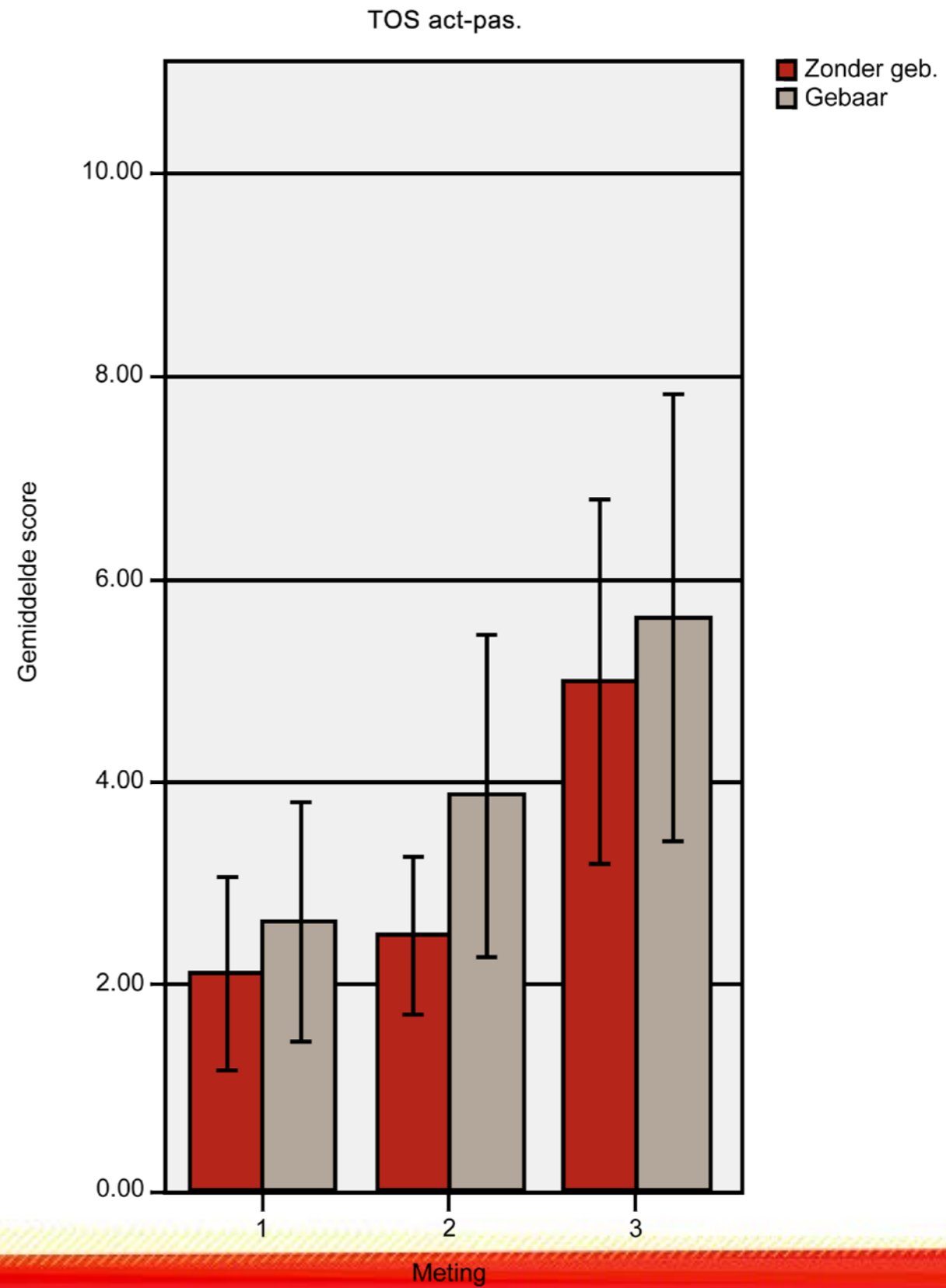
DUS:

- Pilot met TOS kinderen met problemen in **actieve en passieve** woordenschat
- Grootschaliger experiment met TOS kinderen **diverse problematiek**

Studie 3a (pilot)

TOS pilot:
N=8

Discussie Studie 3

Verwachtingen gebareneffect bij grote TOS groep:

- Opdeling tussen wel/geen effect verschillende problematiek TOS
 - Correlaties onderdelen T-TOS
- Correlaties met EF taken

Take-home message

‘ Evidentie dat NmG woordleren helpt bij DSH kinderen, maar bij TOS kinderen is nog onduidelijkheid. Daarom is onderzoek naar het effect van NmG belangrijk. ’

www.kentalisacademie.nl

Bedankt voor uw aandacht!

Lian van Berkel-van Hoof
l.vanberkel@pwo.ru.nl

